

■ Rozhovor týdne s

Danielem Jurečkou, ředitelem Ústředního kontrolního a zkušebního ústavu zemědělského

Vidíte nějaké problémy v oblasti financování?

Nedávno jste byl jmenován ředitelem Ústředního kontrolního a zkušebního ústavu zemědělského (ÚKZÚZ). Na co budete klást ve své nové pozici důraz?

Výhodou ÚKZÚZ je, že jde o organizaci s dlouhou institucionální pamětí, takže lze stavět na dobrém základě. Navíc od letošního roku se portfolio činností rozšířilo o velmi významnou oblast rostlinolékařství, která sice v minulosti byla součástí ÚKZÚZ, nicméně během své samostatné existence pod hlavičkou již neexistující Státní rostlinolékařské správy v ní vyrostl silný tým expertů, který umožní ústavu vyžrát v moderní sebevědomou odbornou instituci, vstřícnou jak k široké zemědělské praxi, tak i vůči svým zaměstnancům. Ústav tedy od letošního roku kompletně zastřešuje oblast vstupů do rostlinné produkce a snadno tak může koordinovat příslušné úřední kontroly, což umožňuje snížit administrativní zátěž zemědělců. Pokud jde o odborné směřování, to bude ohraničeno zejména novým balíčkem evropských předpisů pro oblast úřední kontroly, zdraví rostlin a pro rozmnožovací materiál rostlin. Další významnou oblastí rozvoje činnosti ústavu je udržitel- nost zemědělství, tedy organické zemědělství a integrované pěstební systémy. Rád bych využil odborné zázemí ÚKZÚZ pro zvýšení povědomí o potřebě ochrany půdy a její úrodnosti. Nezbytné bude podpořit rozvoj využití moderních biomolekulárních metod například pro určení odrůdy z živých tkání rostlin nebo v oblasti diagnostiky škodlivých organismů.

Počítáte s nějakými personálními, případně jinými změnami?

Chtěl bych dokončit restrukturalizační instituce a upravit jednotlivé oblasti tak, aby byla metodická odpovědnost i vlastní výkon v oblasti inspekce či zkušebnictví v jednom útvaru. Jde o vertikální způsob řízení pomocí jednoznačně popsaných procesů. Nepředpokládám provádění zásadních personálních změn. Mým cílem je, aby jednotlivé oblasti vedly zkušenosti. Očekávám však, že do personální oblasti může významně a rychle zasáhnout nový služební zákon.

Zuzana Fialová

ÚKZÚZ se od většiny rozpočtových organizací liší vyšší možností tvorby příjmů z různých zdrojů (tuzemských i zahraničních) za odborné činnosti, které souvisejí s výkonem jeho úředních kompetencí. I při stále meziročně nižším rozpočtu ÚKZÚZ je například počet žádostí o registraci odrůd či certifikaci rozmnožovacího materiálu v letech stejný. Tedy dochází k výraznému rozvíření nůžek mezi požadavky subjektů a možnostmi realizace těchto požadavků při stále nižším rozpočtu a stoupajících cenách vstupů. Navíc nově navrhovaná úprava předpisů EU rozšíří povinnost úřadů vybírat poplatky za více činností – úkonů včetně úřední kontroly s tím, že peníze se nebudou odvádět a mají zůstat k dispozici pro činnost instituci. To je hlavní účel zpoplatnění. Možný zdroj financování odborných činností ústavu plyne dále i ze zapojení do národních a mezinárodních projektů. Účast v těchto projektech je často ze strany orgánů EU přímo vyžadována, nicméně poskytnuté platby není ústav za stávajících podmínek schopen využít pro financování činností spojených s realizací těchto projektů.

Bude proto nezbytné najít politicky i technicky schůdné řešení, které zohlední výše uvedené problémy a potřeby pro zachování udržitelného fungování ústavu.

Kde vidíte v rámci ÚKZÚZ rezervy?

Pokud jde o rezervy ve smyslu problémů k řešení, tak jednou z významných oblastí je vlastnictví půdy. ÚKZÚZ má na svých zkušebních stanicích založené akreditované úřední odrůdové pokusy a dlouhodobé výživářské zkoušky, ale s velkou mírou rizika, spočívající v omezeném množství vlastní státní půdy. Další rezervy spatřuji v nedostatečném využívání obrovského množství odborných, objektivních a aktuálních informací, které ústav zjistil v rámci své činnosti. Měli bychom je transparentním způsobem předávat zemědělské praxi. A v neposlední řadě rezervy vidím v omezení byrokratické zátěže vlastních zaměstnanců ústavu i osob dotčených naší činností.

Jak obecně hodnotíte spolupráci výzkumu s praxí?

ÚKZÚZ široce spolupracuje s výzkumnými institucemi například v oblasti zkoušení a testování odrůd či laboratorních analýz. Uvítali bychom větší možnost zohlednění našich potřeb v zadávání provádění výzkumu, neboť v určitých oblastech nedisponujeme dostatečnou personální ani technickou kapacitou. Rovněž jsem toho názoru, že by bylo dobré směřovat výzkum blíže potřebám zemědělství v našich podmínkách než se soustředit na výzkum akademický.

Bude slabší úroda ovoce

Letošní úroda ovoce by měla meziročně klesnout o osm procent na 137 059 tun. Výrazné propady v řádu desítek procent se čekají u hrušní, meruněk a broskvoní, vyplývá z odhadu sklizně k 15. červnu. U hlavního ovocného druhu jabloní by měl pokles činit asi čtyři procenta. Řadu výsadeb letos poškodily dvě vlny jarních mrazů. Uvedl to předseda Ovocnářské unie ČR Martin Ludvík. V porovnání s posledními pěti lety by měla letošní sklizeň odpovídat jejich průměru, který je 137 554 tun.

Zuzana Fialová

Předpoklad letošní sklizně byl přítom podle ovocnářů nadějný, a to díky mírné zimě bez ztrát i dobré nasadě květů. Teplé jaro ještě uspišilo začátek rašení i kvetení, které bylo u některých druhů až o měsíc dříve než v běžných letech. Sady však zasáhly dvě vlny jarních mrazů. „První byla 17. a 18. dubna a více zasáhla Moravu a poškodila hlavně peckoviny, nejvíce meruňky a broskve. Druhá v období 4. až 6. května více poškodila řadu lokalit v Čechách, zejména u jadrůvin,“ uvedl Ludvík. Obě mrazové vlny podle něj poškodily jmenované druhy až po odkvětu, kdy už mohou být ztráty na výnose i kvalitě velmi významné. Úrodu na některých místech Moravy také negativně ovlivnilo letošní sucho. U jablek se čeká úroda 116 200 tun. Podle odrůd by měla být nejvyšší sklizeň u Golden Delicouse, na úrovni 29 000 tun. Idaredu by

■ Klíčové informace

- Letošní úroda ovoce by měla meziročně klesnout o osm procent na 137 059 tun.
- Výrazné propady v řádu desítek procent se čekají u hrušní, meruněk a broskvoní.
- U hlavního ovocného druhu jabloní by měl pokles činit asi čtyři procenta.

se mělo sklídit 23 000 tun, což je zhruba stejně jako loni. Vyšší sklizeň se předpokládá u odrůdy Šampion, naopak největší meziroční propad má být u Jonagoldu a Jonagoredu. Meziročně největší propad se odhaduje u meruněk, a to o 53 procent. U hrušek má pokles činit 48 procent. „Ve srovnání s pětiletým průměrem očekáváme největší propad u broskví, o 38 procent. Jejich předpokládaná sklizeň ve výši 1227 tun bude v novodobé historii nejnižší. Pokračuje tak i nadále dramatický úbytek ploch i produkce tohoto ovocného druhu,“ sdělil Ludvík. Průměrnou sklizeň čekají ovoc-

náři u rybízů, meziročně nižší o pětinu by měla být sklizeň višní a o 14 procent by měla klesnout sklizeň švestek. Naopak sklizeň třešní by měla být meziročně o 15 procent vyšší. Podle sadařů budou však výnosy třešní zhruba poloviční oproti optimálním hodnotám. Důvodem jsou podle Vítězslava Houdka, vedoucího ovocnářského střediska v ZD Klapý na Litoměřicku, které pěstuje třešně na osmi hektarech a je tak jedním z největších producentů v Ústeckém kraji, právě dubno a květnové mrazíky. Ty spálily zhruba třetinu květů. Podle něj se v nejlepších letech sklizeň pohybuje mezi 54 a 58 tuna-

mi. Tentokrát to bude stejně jako loni přibližně 25 tun. „Kvalita je ale o něco vyšší, před rokem se na ní podepsaly deště z přelomu května a června, které pěstitelům znemožnily stromy před sklizní ošetřit,“ dodal. Také Sady Schwarz z Vranova na Rokycansku očekávají v důsledku jarního mrazu nižší sklizeň ovoce v celém jihozápadním regionu. „Mraz přišel v době, kdy už byly stromy díky teplé zimě v plném květu. Navíc pokračuje sucho, kdy mohou plody ze stromů opadávat,“ podotkl. Úroda bude padesátiprocentní oproti průměru, tedy kolem 500 tun jablek, řekl spolumajitel sadů Richard Schwarz. V ČR je 17 800 hektarů produkčních ovocných sadů. Z toho 9080 hektarů připadá na jabloně. Roční výkon ovocnářství z produkčních sadů se v průměrném roce odhaduje asi na jednu miliardu korun. Včetně sezónních pracovníků dává ovocnářství práci zhruba 5000 lidí.

Konec rodných listů alkoholu

(fia, čtk) – Vláda minulý týden zrušila nařízení z roku 2012, podle kterého museli mít výrobci a prodejci alkoholu připravené ke kontrole rodné listy dokládající původ lihu v destilátech s obsahem alkoholu od 20 procent výše. Nařízení předloni na podzim vydal kabinet premiéra Petra Nečase v reakci na hromadné otravy destiláty s příměsí jedovatého metanolu. Zrušení nařízení by

mělo výrobcům a prodejcům alkoholu ulevit od administrativy a uvést do souladu legislativu, vyplývá z odůvodnění návrhu, který předložilo ministerstvo zemědělství. Podle celníků, kteří kontrolovali původ lihu a jeho řádné zdanění, ale povinnost restaurátérů a obchodníků mít po ruce rodný list zmizela už s novým zákonem účinným od letošního ledna, napsal server Aktuálně.cz.

Metanolová kauza, která si v Česku vyžádala padesátku lidských životů, přiměla stát zpřísnit pravidla pro výrobu a distribuci lihovin. Podle ministerstva zemědělství přijaté zákony a další opatření hlavní cíl rušeného nařízení vlády plně nahrazují. Stát mimo jiné zavedl nový typ kolků pro alkohol, které obsahují informace o konkrétní láhvi přístupné přes vytištěný QR kód a uložené záro-

veň v registru kolků. Papírové podklady tak už nejsou potřeba. Kvůli otravám metanolem ministerstvo zdravotnictví předloni v září zavedlo prohibici na tvrdý alkohol od 20 procent výše, včetně tuzemáku a konzumního lihu. Prohibice byla po dvou týdnech zmírněna právě díky tomu, že lahve naplněné v posledním roce musely mít rodný list prokazující původ lihu.

Pro bezpečnější noční lov

Od 1. července letošního roku začíná platit novela zákona o zbraních, která by měla přispět k bezpečnosti nočního lovu a ke snížení stavu zejména těch druhů zvěře, které působí škody v zemědělství a lesním hospodářství. Myslivci totiž budou od července moci legálně používat zaměřovače usnadňující lov zvěře v noci.

Oldřich Přibík

Novela, která současně upravuje podmínky, za nichž je možné takzvané noktovizory zakoupit, stanovuje i pravidla, jak získat od policie povolení k používání těchto zařízení. Náš týdeník o tom informoval ředitel Odboru komunikace Ministerstva zemědělství Hynek Jordán s tím, že novela také uvádí po terminologické stránce do souladu znění zákona o myslivosti se zákonem o zbraních, a to zavedením pojmu „zaměřovač zbraně konstruovaný na principu noktovizorů“.

„Cílem je umožnit lovcům využít těchto prostředků pro co nejbezpečnější rozpoznání zvěře za snížené viditelnosti, usnadnit přesné umístití smrtící rány, která tak sníží pravděpodobnost utrpení poraněné zvěře. V neposlední řadě také umožní zvýšení

efektivity lovu především těch druhů, které působí škody v zemědělství a lesním hospodářství a které projevují svou aktivitu převážně v nočních hodinách,“ uvedl Jordán.

Definice tohoto zařízení však není podle jeho slov v zákoně o zbraních ani v jiném právním předpisu, a proto je nutné vycházet z podstaty tohoto pojmu a neinterpretovat jej nepřiměřeně širokým způsobem. „Lze tedy uvést, že jde o optoelektronické zaměřovací zařízení, které tvoří jediný konstrukční celek, a již z výroby je konstruované pro montáž na zbraň nebo použití společně se zbraní a umožňuje současně noktovizi (noční vidění) i zamíření zbraně (zaměřovací osnova či jiný zaměřovací prvek). Pokud toto zařízení splňuje všechny výše uvedené podmínky, jde o zaměřovač zbraně

konstruovaný na principu noktovizoru ve smyslu zákona o zbraních, tedy o zakázaný doplněk zbraně, pro jehož nabytí do vlastnictví a držení je nutné být držitelem výjimky udělené příslušným útvarem policie, sdělil Jordán.

Pro udělení výjimky k nabytí vlastnictví, držení a nošení zaměřovače zbraně konstruovaného na principu noktovizorů je rozhodující, aby byl žadatel držitelem platného zbrojního průkazu a platného loveckého lístku.

Jordán dodal, že pokud jde o jiné funkční principy přístrojů pro noční vidění, než je noktovizor (např. termovizní či CCD kamera), uvedená ustanovení zákona o zbraních se na ně nevztahují.

Noční zaměřovače určené původně pro vojenské účely nesměli lovci dosud legálně používat, přestože je řada obchodů se

zbraněmi k prodeji nabízí. Jejich užívání je podle odborníků časté mezi pytláky. Dosud bylo možné v oblastech, kde jsou divočíci přemnoženi, získat povolení k jejich odstřelu za pomoci světelného zdroje od místního úřadu.

Česká republika se v posledních letech potýká s přemnožením některých druhů zvěře, především divokých prasat. Ročně způsobují miliardové škody zejména zemědělcům. Stav drobné zvěře v Česku v posledních pěti letech naopak klesl o desítky procent. Například počty koropty byly v roce 2012 už jen zhruba poloviční než v roce 2007, zajíců za stejné období ubýlo takřka o pětinu. Mezi hlavní příčiny tohoto trendu podle myslivců patří změny v krajině, intenzivní zemědělství či tlak některých zvířat, mimo jiné právě divokého praseta.